

Ήταν κάποτε ένας βασιλιάς

Του Νίκου Μαστοράκη

Ο τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος, σε νεαρή ηλικία, βόλτα με την Τζάκι Ωνάση

Με σάστισε στην αρχή, ευτυχώς για λίγο, η υπερβολική δόση αναταραχής που, περισυλλέγοντας ψήγματα μοναρχίας και βασιλευομένης δημοκρατίας, επιτήδειοι πολιτικοί με πρόθυμα φλύαρα χείλη και βουλιμικά αχόρταγα ΜΜΕ περιέπλεξαν, σαν μια μαλακή, ζεστή κουβέρτα ιαματικού παραμυθιού, για να σκεπάσει προσωρινά αδυσώπητες τρέχουσες αλήθειες.

Αναρωτήθηκα πόσοι από εκείνους τους σήμερα γηραιούς -παιδιά τότε- που δήλωναν «δεν τίθεται πολιτειακό θέμα, αυτό έχει κλείσει από το 1974», είχαν κοιμηθεί πολλές νύχτες με το παραμύθι του βασιλόπουλου κάτω από το προσκεφάλι τους, πόσοι δεν είχαν αναστενάξει περνώντας τα δάχτυλά τους πάνω από τη φωτογραφία της όμορφης Δανέζας βασίλισσας.

Θυμάμαι πως σε αστικά σπίτια της συνοικίας Ζωγράφου όπου μεγάλωσα, υπήρχε σε καλή και

ακριβή κορνίζα η φωτογραφία του Βασιλέως Παύλου, πολύ κοντά μάλιστα στα εικονίσματα με Χριστούς και Παναγίες, γιατί έτσι ανακάτευαν στη φαντασία και στην προσδοκία τους εκείνο τον καιρό, εκατομμύρια Έλληνες, το επίχρυσο παραμύθι των Βασιλέων.

Μεγάλωσα επαγγελματικά σε ένα καθαρά βασιλικό περιβάλλον, εκεί στη Σωκράτους 57, όπου η Ελένη Βλάχου ήταν συνώνυμη με το «παλάτι» κι εκεί, από μεγαλύτερους συναδέλφους, έμαθα πως η μοναρχία στην Ελλάδα ήταν ένα ακριβό παραμύθι που κόστιζε οδυνηρά σε μια πτωχή πλην τίμια χώρα και δεν απέδιδε τίποτα περισσότερο από ένα faux λαμπερό είδος πολυτέλειας, που σκέπαζε στοργικά την εκκολαπτόμενη κοινωνία του lifestyle των 60s.

Εκεί, στο πάντα ζεστό περιβάλλον της «Μεσημβρινής» έμαθα για την διαβολική Φρειδερίκη, τον αξιαγάπητο γιο της, τα γλυκύτατα κορίτσια, την πρώτη φορά που ο Κωνσταντίνος είδε τη 13χρονη Άννα Μαρία της Δανίας – και πως ο, τι κι αν έκαναν οι Βασιλείς, ήταν πολύτιμο υλικό για τις «Εικόνες» και την εφημερίδα μας. Ήμουν όμως καλά εκπαιδευμένος στα παραμύθια, όταν ακόμη πιτσιρικάς εξασφάλιζα μια θέση εξώστη στο

«Αττικόν» για να δω τα καραμελλωμένα φιλμ του Χόλλγουντ, όταν περίμενα πρωϊνά Δευτέρας έξω από το «Μαμπο» της Ομόνοιας ν' αγοράσω σε ένα 45άρι των Πλάττερς το Only You. Για κάποιο περίεργο αλλά όχι ανεξήγητο λόγο, η εποχή της μοναρχίας στην Ελλάδα, συνέπεσε με μια βαθειά κοινωνική ανάγκη για το παραμύθι που δεν θα μπορούσε ποτέ να την καλύψει ο Φίνος με τη χαριτωμένη αφέλεια της Αλίκης η το «Ντόμινο» με τα δακρύβρεχτα φωτορομάντσα.

Άλλωστε και η ζωή του «παλατιού» ένα φωτορομάντσο ήταν, όπως τη βλέπαμε σε παγωμένες φωτογραφικές στιγμές, σε φωτεινά χαμόγελα, υπέροχα φορέματα, κότερα και ακριβά αυτοκίνητα, χωρίς ήχο, χωρίς διάλογο, χωρίς όλα εκείνα που θα υποβίβαζαν τη δύναμη του παραμυθιού σε καθημερινή απογοήτευση. Μ' άλλα λόγια, η κοινωνία χρησιμοποιούσε το «παλάτι» σαν πανάκεια των σοβαρών της προβλημάτων, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που οι γονείς ψιθύριζαν στο ημίφως ενός παιδικού δωματίου, παραμύθια για πριγκιπόπουλα και κακιές βασίλισσες. Τον «διάδοχο» τον γνώρισα στο άλλο Τατόϊ, όχι το δικό του, αλλά το δικό μας, των αγώνων ταχύτητας. Αν θυμάμαι καλά, μου τον

γνώρισε ο φίλος μου ο Νίκος Βερνίκος, που μου είχε γνωρίσει και τον Αλέξανδρο Ωνάση.

Η «Μεσημβρινή» ήταν η πρώτη εφημερίδα που ασχολήθηκε με το αυτοκίνητο και δεν υπήρχε περίπτωση να μην είμαι εκεί, με το ταπεινό μου Skoda Octavia των 80,000 δραχμών που είχα αποκτήσει με δόσεις! Ο Κωνσταντίνος ήταν ερωτευμένος με τα αυτοκίνητα, γνωστή η καψούρα του για τα ανοιχτά αμερικάνικα αλλά και μια BMW 507 Roadster, δώρο της οικογένειας στα 18 του. Αποφάσισα να του μιλήσω στον ενικό, κάτω από τα αμήχανα, δυσσαρεστημένα βλέμματα των τριγύρω, μου ανταπέδωσε τον ενικό με χαμόγελο και πριν τελειώσει η σύντομη ανταλλαγή, του είπα ότι είχα γράψει πολλά ρεπορτάζ στις «Εικόνες» αλλά θα διαβάζει πιά για τους αγώνες στη «Μεσημβρινή» -- πράγμα που στη συνέχεια αυτής της ιστορίας, έμαθα ότι έκανε τακτικά.

Η νύχτα που ο νεαρός Κωνσταντίνος το έσκασε για να πάει να δει σινεμά

Ξανασυναντηθήκαμε, paparazzi style, μερικούς μήνες μετά. Εκείνος σκόπευε να δραπετεύσει από το ινκόγκνιτο του τίτλου του, κι εγώ είχα «προειδοποιηθεί» για την απόπειρα αυτή από τα

υψηλά κλιμάκια της εφημερίδας, υποπτευόμεουν μάλιστα πως κάθε άλλο παρά μυστική θα ήταν αυτή η θρυλούμενη «απόδραση».

Η μπλε «Μερσεντές» του Κωνσταντίνου μπορεί να ξέφυγε από την αναγκαστική συνοδεία της ασφάλειας αλλά δεν ξέφυγε από τη δική μου παρακολούθηση. Αργότερα, καθώς κατέβαινε πεζή, μαζί με φίλο του, την Καραγεώργη Σερβίας, του «κόλλησα» διακριτικά, μου είπε όμως «κοίτα, μην πεις ότι μιλήσαμε, θα βρω το μπελά μου από πολλούς συναδέλφους σου». Μιλήσαμε όμως. Κυρίως για αυτοκίνητα και σινεμά, και τον άφησα στο ταμείο του «Ριβολί» οπού έκοψε δυο εισιτήρια για να δουν με τον φίλο του τον «Κατήφορο». Πιστός στο καθήκον, έκοψα κι εγώ εισιτήριο, είδα τον «Κατήφορο» για τρίτη φορά και περπάτησα αργότερα μαζί τους ή λίγο ξωπίσω τους, μέχρι που αποφάσισαν να πάρουν ταξί.

Το σχετικό μου ρεπορτάζ στη «Μεσημβρινή» γράφτηκε αφηγηματικά, χωρίς αναφορά, ούτε λέξη, για τη συνομιλία μας:

«Δεν είναι λίγες οι φορές, που τα υψηλά πρόσωπα αποφασίζουν να βγουν μια βόλτα «ινκόγνιτο» στην Αθήνα, χωρίς την συνοδεία των αστυνομικών.

Ο Διάδοχος Κωνσταντίνος ειδοποίησε προχθές την χωροφυλακή ότι θα κατήρχετο από το Τατόι στην Αθήνα, αλλά δεν ήθελε να τον ακολουθήσει αυτοκίνητο συνοδείας. Επειδή, όμως, υπάρχει ρητή διαταγή του «Ανακτορ» να μην αφήνουν από τα μάτια τους την μπλε «Μερσεντές», η χωροφυλακή ειδοποίησε την ασφάλεια υψηλών προσώπων και σε λίγο ή γνωστή «Μπουϊκ» παρακολουθούσε το σπορ αμάξι του Διαδόχου.

Τον παρηκολούθησαν με ευχέρεια επί αρκετό διάστημα, αλλά, όταν ο Υψηλότατος μπήκε στα στενά των Εξαρχείων, ή παρακολούθησις ήτο αδύνατος. Πέντε λεπτά απελπισμένου κυνηγητού κ' έπειτα ή μπλε «Μερσεντές» έγινε άφαντη. Δεν έμενε παρά να κάνουν μια βόλτα ακόμη στους δρόμους, μήπως κατά τύχην την ξανάβρισκαν.

Πραγματικά, την βρήκαν τυχαίως έξω από το «Κίνγκ Τζώρτζ», χωρίς όμως τον υψηλό οδηγό της.

Κατέβηκαν και ρώτησαν τις πληροφορίες του ξενοδοχείου.«Μήπως πέρασε μέσα ο Διάδοχος;»«Ο Διάδοχος;» απήντησε έκπληκτος ο θυρωρός.«Πέρασαν μέσα δυο νεαροί και ζήτησαν κάποιον, αλλά δεν πρόσεξα ποιοι ήσαν...».

Οι αστυνομικοί περίμεναν και σε λίγο βγήκε ο Διάδοχος, που χαμογέλασε μόλις τούς είδε.

«Σάς την έσκασα, ε;» είπε και συμπλήρωσε: «Σάς παρακαλώ να μη με παρακολουθήσετε».

Οι αστυνομικοί κατένευσαν, αλλά τον παρηκολούθησαν.

Μαζί μ' ένα φίλο του, άφησαν την «Μερσεντές» στο Σύνταγμα κι έπειτα άρχισαν να κατεβαίνουν πεζή την Καραγεώργη τής Σερβίας.«Που λες να πηγαίνουν;» ρώτησε ο ένας αστυνομικός και απήντησε μόνος του:«Μάλλον σινεμά..».

Πραγματικά, ο Υψηλότατος και ο φίλος του έφθασαν, περπατώντας πάντα, στον κινηματογράφο «Ρίβολι», με τούς γιακάδες σηκωμένους, έβγαλαν εισιτήριο και μπήκαν στην αίθουσα να δουν με την ησυχία τους, χωρίς πρωτόκολλο, τον «Κατήφορο».

Οι άνδρες τής ασφαλείας πού τούς ακολούθησαν (βγάζοντας κι αυτοί το εισιτήριό τους) αναγκάστηκαν να βγουν μετά από λίγο, γιατί ο Διάδοχος θύμωσε ελαφρώς για την πολιορκία.

Περίμεναν έξω, όμως, και έπειτα από δυο ώρες διέκριναν ανάμεσα στους πρώτους θεατάς και τον Υψηλότατο με τον φίλο του.

Αυτή την φορά δεν είχαν όρεξι για ποδαρόδρομο. Πλησίασαν μια «Σεβρολέτ» ταξί πού βρισκόταν

παρκαρισμένη έξω απ' τον κινηματογράφο και ο Διάδοχος ρώτησε: «Είσαι ελεύθερος;»

«Παντρεμένος, κύριε», έκανε χιούμορ ο ταξιτζής.

Τούς μετέφερε στο Σύνταγμα, τού έδωσαν πενήντα δραχμές για την κούρσα και τότε μόνον ο ανθρωπάκος πρόσεξε σε ποιόν είχε επιχειρήσει να κάνη χιούμορ και τού κόπηκαν τα γόνατα.

«Υψηλότατε, είπε, με συγχωρήτε για ο,τι είπα. Δεν σάς είχα γνωρίσει και... είμαι ελεύθερος...».

«Καλά στέφανα», απήντησε ο Διάδοχος. Και μπαίνοντας στο αυτοκίνητό του ξεκίνησε για να γυρίση στο πρωτόκολλο και τις επίσημες εμφανίσεις».

Όταν οι «Εικόνες» έκαναν βασιλικό ρεπορτάζ

Τον καιρό που το πριγκιπόπουλο έγινε βασιλιάς, πολλές καρδιές στη χώρα χτύπησαν δυνατά, πιάστηκε η ανάσα πολλών κοριτσιών, ίσως δάκρυσε και η Αλίκη, και από εκείνη τη στιγμή το «παλάτι» αποτίναξε εκείνη την στυφή επισημότητα που ή είχε (ή έτσι του την προσέδιδαν τα έντυπα) και έγινε δημοφιλές ανάγνωσμα με τη μόνιμη απορία των περιοδικών «τι έκανε σήμερα ο Κωνσταντίνος μας» να απαντάται με ένα κύμα υπερμεγεθυμένων ασήμαντων ειδήσεων από τη

ζωή του νεαρού Βασιλιά. Ένα άλλο είδος βασιλικής γοητείας επειδή, το 1964, είχαμε μεγαλώσει με τον Παύλο, πατρική φιγούρα, και την κακιά βασίλισσα πλάι του, ενώ τώρα το παιδί που μεγαλώναμε μαζί, ο συνομήλικός μας Κωνσταντίνος, καθόταν πια στον θρόνο.

Στο «παράρτημα του παλατιού» (όπως αποκαλούσαν τη Σωκράτους 57 μερικοί κακεντρεχείς συντάκτες μας) αρχίσαμε να αναρωτιόμαστε αν ένας 23χρονος ήταν ικανός να κρατήσει τον θρόνο αλλά οι πιο έμπειροι μας βεβαίωναν πως ο νεαρός μας βασιλιάς δεν ήταν τίποτα σπουδαίο, απλώς «ο γιος της Φρειδερίκης.» Φυσικά, στη στήλη «Αττικά και Άλλα» ο νεαρός βασιλιάς είχε συχνή παρουσία και τακτική «αγιογραφία» επειδή στο μαγαζί της κ. Ελένης κακή κουβέντα για τους Βασιλείς δεν περνούσε, άλλωστε η κ. Ελένη μας είχε δώσει τον ορισμό της καλής δημοσιογραφίας με το αξίωμα «δεν χρειάζεται να γράψεις κακίες για να σε προσέξουν, και καλά πράγματα αν γράφεις θα σε προσέξουν, αρκεί να τα γράφεις... καλά!»

Και μετά αναστάτωση, ήρθε η Άννα Μαρία, αναγγέλθηκαν και «οι γάμοι» -- που ποτέ δεν κατάλαβα γιατί ήταν «οι» και όχι «ο γάμος» --

οπότε επιστρατεύθηκε όλο το προσωπικό της εφημερίδας, με την κ. Ελένη να συντονίζει τη Μαρία Καραβία, τον Θέμο Δασκαλόπουλο, τον φωτογράφο μας Βασίλη Καραμανώλη κι ένα σωρό εξωτερικούς συνεργάτες, για να έχει η εφημερίδα πλήρη και λεπτομερή κάλυψη, όσο οι «Εικόνες» ετοίμαζαν άλλο οπλοστάσιο για ειδικές εκδόσεις και άλμπουμ. Το βασιλικό παραμύθι έπαιρνε πια νέες ανυπολόγιστες διαστάσεις.

Η πρόβα γάμου του Κωνσταντίνου από έναν νυσταγμένο βασιλιά

Τον Κωνσταντίνο τον είδα για τελευταία φορά, ανεπίσημα και μέσα σε ατμόσφαιρα αυθεντικής οικειότητας, χάρματα της 15/9/64 όταν αποφάσισε να ενορχηστρώσει ο ίδιος την πρόβα του γάμου του. Το πριγκιπόπουλο που έγινε βασιλιάς, είχε πάρει την πολύπλοκη διαδικασία σαν ένα γιγαντιαίο επιτραπέζιο παιχνίδι, ένα είδος Monopoly, όπου εκείνος ήταν ο βασικός παίκτης. Τον παρακολούθησα από κοντά, διαπιστώνοντας από ένστικτο ότι τα τελευταία χρόνια, ο Κωνσταντίνος είχε προσθέσει μια δόση, δικαιολογημένης βεβαία, αλαζονείας σε όλα τα καλοκάγαθα στοιχεία του. Πρόφτασα το ρεπορτάζ

μου στην εφημερίδα, λίγο πριν «κλείσουν» οι σελίδες.

Και να τι είχα γράψει τότε:

«Ο ΝΕΑΡΟΣ πού κατέβηκε από την μπλε (112130) «Φερλέην», ήταν νυσταγμένος και κατάκοπος. Παρ' όλο πού τα νιάτα του δεν κρύβονταν, τα μάτια του κατακόκκινα, και στεφανωμένα από μαύρους κύκλους, τον έκαναν να φαίνεται πολύ κουρασμένος. Φορούσε λευκό πουκάμισο, πράσινη σκούρα μπλούζα από βελούδο, γκρι πανταλόνι και μαύρα παντοφλέ παπούτσια. Τα μαλλιά του έπεφταν άτακτα, μπροστά στα μάτια του, και αισθάνθηκε ότι έπρεπε να τα τακτοποιήσει κάπως, την ίδια ώρα που ο ηλικιωμένος κύριος, τον πλησίασε με σεβασμό και τού είπε: «Σαράντα τέσσερα δευτερόλεπτα, Μεγαλειότατε...».

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ επέβλεψε, τις πρώτες πρωινές ώρες σήμερα, την δοκιμή της πομπής των γάμων του. Έδωσε ο ίδιος τις εντολές, μίλησε με τον Γερμανό που έχει αναλάβει την κίνησι των αλόγων και κατά τις 3. 30 γύρισε στα Ανάκτορα να κοιμηθή.

Ή γενική δοκιμή άρχισε στις 2 π. μ. ακριβώς. Ο Βασιλιάς, οι υπεύθυνοι για την χρονομέτρηση της πομπής και οι ιππείς ξεκίνησαν από τα Ανάκτορα

και κατέβηκαν στην Μητρόπολι, μέσω της οδού Έρμου.

Δέκα λεπτά πριν, δεκάδες τροχονόμοι είχαν φροντίσει να διακόψουν την κυκλοφορία και δεκάδες αυτοκίνητα χόρευαν βαλς στην πλατεία Συντάγματος, καθώς έστριβαν απότομα δύο και τρεις φορές για να βρουν από ποιόν ελεύθερο δρόμο θα έφευγαν.

ΟΙ ΙΠΠΕΙΣ πέρασαν από τούς ίδιους δρόμους που θ' ακολουθήσουν και την ημέρα των γάμων. Την βασιλική άμαξα αντικαθιστούσε μια μπλε-κόκκινη καρότσα, και τον Βασιλέα με την "Αννα - Μαρία δυο... στρατιώτες!

Ο Βασιλιάς κατέβηκε στην Μητρόπολη και θυμήθηκε ξανά, μαζί με τούς εντεταλμένους γι' αυτή τη δουλειά, όλες τις μικρές λεπτομέρειες. Την θέσι του την ημέρα των γάμων, τις θέσεις των επισήμων, τα πάντα.

«Τη Παρασκευή δεν θα είμαι τόσο κουρασμένος», παρατήρησε για να δικαιολογήσει την ολοφάνερη κόπωσί του.

" Όταν χρονομέτρησαν το πέρασμα των ιππέων, ο Βασιλιάς μπήκε ξανά στο αυτοκίνητο, κάθισε δίπλα στον οδηγό και έπειτα από λίγο χρειάστηκε

να κατέβη πάλι, για να επίβλεψη την κίνησι τής πομπή στην Ομόνοια.

Κοίταζε κάθε τόσο το ρολόγι του — υπολογίζοντας προφανώς πόσο θα κοιμόταν μέχρι το πρωί.

ΣΤΗΝ ΟΜΟΝΟΙΑ στάθηκε ακριβώς μπροστά στα σιντριβάνια και παρηκολούθησε την χρονομέτρηση. «Όχι — είπε μετά. Είναι γρήγορα. Να πάνε πιο αργά».

Ή πρόβα επανελήφθη κι αυτή την φορά έμεινε ικανοποιημένος.

"Έπειτα, καθώς τα άλογα περνούσαν από μπροστά του, ακολούθησε για λίγο τα δυο πρώτα πεζός, συνομιλώντας με τον Γερμανό ιππέα που έχει αναλάβει τον συντονισμό.

Εκείνη την στιγμή ένας φωτογράφος πλησίασε για να τραβήξει ένα Ινσταντανέ τής συνομιλίας, άλλα ο μοίραρχος τής ασφαλείας δεν τον άφησε

«Ο Μεγαλειότατος παρεκάλεσε να μην πάρη κανείς φωτογραφίες», είπε.

Ο Βασιλιάς μπήκε στ' αμάξι κι ανηφόρισε την Πανεπιστημίου. Στην διασταύρωσι με την οδό Αμερικής το αυτοκίνητο στάθηκε πάλι και ο υψηλός επιβάτης του κατέβηκε ξανά.

Νέες συνεννοήσεις με τους υπεύθυνους, αναφορά των χρονομετρήσεων, νέα ματιά στο ρολόι του.

«Ευτυχώς πού δεν έχουμε την" Αννα - Μαρία μαζί μας — είπε χαμογελώντας για πρώτη φορά σ' όλη την δοκιμή. Θα κουραζόταν αρκετά».

ΜΙΑ ΓΡΙΑ καθαρίστρια, που πήγαινε να μπή στο Μέγαρο του Μετοχικού, σταμάτησε κοντά του, χωρίς κανείς να την έμποδίση.

«Να ζήσης, γιόκα μου — είπε με φωνή πού έτρεμε. Καλά στέφανα».

Ο Βασιλιάς άκουσε δίπλα του την γεροντική φωνή και γύρισε ξαφνιασμένος. Χαμογέλασε μετά και απάντησε: «Ευχαριστώ γιαγιά».

Τρεις και μισή, ή τελευταία στάσι, μπροστά στο Στάδιο.«Κουραστήκατε, Μεγαλειότατε;», ρώτησε κάποιος την ώρα που το ανακτορικό αυτοκίνητο έτοιμαζόταν να ξεκινήσει.

«Δεν ήταν τίποτα», απάντησε ο Βασιλιάς. Μία φορά συμβαίνει, άλλωστε...»

Με εντολή της διεύθυνσης, πριν παραδώσω το ρεπορτάζ, διέγραψα όλα τα προσωπικά στοιχεία. Όταν ο Κωνσταντίνος μου είπε «Μία φορά συμβαίνει, άλλωστε...» σκέφτηκα πόσο δύσκολο θα ήταν, με την αδυναμία που είχε στις γυναίκες, α

κρατήσει ένα γάμο μια φορά στη ζωή του. Μια σκέψη που αποδείχτηκε τόσο λανθασμένη.

Πριν μπει στο αυτοκίνητο, με ρώτησε «εσύ πού θα είσαι;» για να του απαντήσω «εγώ θα κάνω την περιγραφή για το ΕΙΡ, Μεγαλειότητα».

Θυμάμαι ακόμη το ελάχιστο, συγκαταβατικό χαμόγελό του στο άκουσμα της τελευταίας λέξης.

Ο βασιλικός γάμος, η μεγαλύτερη ως τότε ατραξιόν στην Ελλάδα

Ο γάμος του βασιλιά! Μεγαλύτερη τουριστική ατραξιόν δεν είχε δει ποτέ η Ελλάς εκείνου του καιρού. Δεν είχε υπάρξει ποτέ πριν μια τέτοια κολοσσιαία μετακίνηση πληθυσμού. Ήταν το θέαμα. Ήταν το παραμύθι. Ήταν η ανάγκη του λαού να βγει ονειρικά από τη μιζέρια της καθημερινής του ζωής και να ταυτιστεί με τον νεαρό του βασιλιά και την πανέμορφη νύφη του.

Ο Κωνσταντίνος είχε ξαφνικά αποκτήσει εκατοντάδες χιλιάδες μανάδες και πατεράδες, όλους εκείνους που στον βασιλικό γάμο εναπόθεταν τις ασπρόμαυρες φωτογραφίες ενός δικού τους γάμου.

Έγραφα τότε στη «Μεσημβρινή:»

«Σε τόσην εκτασι, σε πυκνότητα, με τόσον ενθουσιασμό, με τόσο πείσμα η Αθήνα εξαρθρώθηκε, ξαγρύπνησε, πλημμύρισε, για να ζήση τούς γάμους.

Προβολείς, φωνές, κόσμος, τραπέζια στα πεζοδρόμια, παιδιά σ' όλες τις ηλικίες, μουσική άπ' τα μεγάφωνα, αστυφύλακες. Όλα μαζί, ένα λαϊκό πανηγύρι, πού άρχισε χθες το βράδυ στην πλατεία Μητροπόλεως. Άπό επαρχίες, από συνοικίες, άπ' την Αθήνα, γυναίκες, άντρες και παιδιά, ξάπλωσαν στα πεζοδρόμια, κουβάλησαν μαζί τους τρανζίστορς, μαξιλάρια, κουβέρτες, κιάλια, εφημερίδες, φαγητά τυλιγμένα σε λαδόχαρτο, ακόμη και φορητά πικ απ, και περίμεναν υπομονετικά το πρωί.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΆ, από τις 8 χθες το βράδυ, ο χώρος γύρω από την Μητρόπολι και στα «κυριώτερα» σημεία θύμιζε λαϊκό πανηγύρι στο φόρτε του. Τα πεζοδρόμια, εκεί που επέτρεψεν ή αστυνομία, γέμισαν κόσμο. Πρόχειρες κατασκηνώσεις, ολόκληρες οικογένειες εγκατεστημένες στο δρόμο, μικροί συνοικισμοί πού δημιουργήθηκαν αστραπιαία από την ανάγκη μιας καλής θέσεως. Η πλατεία είχε γεμίσει με θορύβους. Τα κλάξον των αυτοκινήτων πού έκαναν τουλάχιστον μισή ώρα να

περάσουν την οδό Μητροπόλεως, οι μικροπωληταί (από πορτοκαλάδες και σουβλάκια μέχρι πλαστικά μαξιλάρια πουλούσαν), τα μεγάφωνα που είχαν ξεφυτρώσει και μετέδιδαν παντός είδους τραγούδια, τα τραπέζια των εστιατορίων που απλώθηκαν στα ελεύθερα πεζοδρόμια για να εξυπηρετήσουν την γαστρονομική πλευρά της αναμονής, έδιναν μια απίθανη όψη στο κεντρικότερο σημείο της Αθήνας».

Από τους γάμους στη χούντα και στην εξορία

Με ένα βίαιο superfastforward περνάω από τις ανατροπές που ακολούθησαν την πλασματική λαϊκή ευτυχία. Οι ευεργετικοί χυμοί του παλατιανού παραμυθιού στέγνωσαν στην ξαναμμένη πολιτική ατμόσφαιρα. Ενώ από παντού, κάποιος, έστω και ελάχιστα οραματιστής μπορούσε να δει τα κόκκινα φώτα του κινδύνου να πολλαπλασιάζονται, Παπανδρέου και όλο το πολιτικό συνάφι εκείνου του καιρού επέμεινε να τα αγνοεί, κάποιοι επιδοθήκαν στις ύστατες αποφάσεις χωρίς να υπολογίζουν τα τραύματα που θα έφερναν στον λαό, ο Γέρος ήθελε το υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ο Κωνσταντίνος δεν του το έδινε, το παλάτι όλο και περισσότερο έστριβε τον αγκώνα της πολιτικής, χωρίς αμφιβολία με απόφαση της

Φρειδερίκης, και σε όλα εκείνα που οδηγούσαν το ανοιχτό και ξένοιαστο αμάξι της χώρας στο γκρεμό, πολιτικοί και παλατιανοί έδεσαν μεταξωτό μαύρο πανί στα μάτια --και το αμάξι γκρεμίστηκε.

Ανέβαινα τη Λ. Συγγρού εκείνη τη αποφράδα νύχτα, όταν είδα στην κάθοδο μια ορδή από τανκς να κατεβαίνει. «Κάτι κακό έγινε» είπα «μπα, μπορεί να είναι άσκηση» απάντησε η μνηστή μου «άσκηση με πραγματικά πυρά, δες τις δεσμίδες στα πολυβόλα» πρόφερα και ήταν λίγα τα λεπτά που χρειάστηκε για να βρεθούμε στο αποκλεισμένο Σύνταγμα. Περάσαμε τη νύχτα σε ένα ξενοδοχειάκι της Ερμού, πλάι στο γραφείο μου. Το ξημέρωμα ήταν λεκιασμένο από Παπαδόπουλο, Παττακό, Μακαρέζο, χούντα. Και το ραδιόφωνο έπαιζε εμβατήρια.

Ο Κωνσταντίνος ορκίζει τους πραξικοπηματίες. Πρωτοσέλιδα που παγώνουν το αίμα πολλών, οι περισσότεροι όμως δεν έχουν ακόμη αντιληφθεί τη ζοφερή πραγματικότητα. Είμαι σε μια «Σιτροέν» με τον κολλητό μου, τον Ροδόλφο Μορώνη, και κάνουμε άσκοπες, άχρηστες διαδρομές σε μια πόλη που δονείται από την ελπίδα του αντιπραξικοπήματος.

Κάποια στιγμή, γνωρίζοντας λεπτομέρειες, αποφασίζουμε να μπούμε στην Εθνική, μπας και συναντήσουμε τα στρατά του Κωνσταντίνου. Από τα ανοιχτά παράθυρα φωνάζουμε «έρχεται, έρχεται» και οι περαστικοί μας κοιτάζουν σα να είμαστε τελείως τρελοί. Αμήχανα μας βλέπουν κι οι αστυφύλακες, διστακτικοί γιατί, ποιος ξέρει αυτόν που έρχεται, άστους να κόψουν το λαιμό τους.

Η Εθνική είναι άδεια για πολλή ώρα.

Ο Κωνσταντίνος με τα στρατά δεν ήρθε ποτέ.

Δεκαετίες πέρασαν και η πλατεία Μητροπόλεως, τη Δευτέρα, θα αποχαιρετίσει τον πρώην, τον τελευταίο βασιλιά της χώρας. Μιας χώρας που ο ίδιος αγάπησε πολύ περισσότερο απ' ότι αγαπήθηκε, που την τίμησε με τη νίκη του στους Ολυμπιακούς και την ατίμωσε με την πρώτη του δειλή στάση απέναντι στους επίορκους συνταγματάρχες, τη χώρα που τον κατήργησε με φωνή λαού, που του κατάσχεσε την περιουσία και, με εκδικητική μικροπρέπεια, του στέρησε την ελληνική ιθαγένεια. Εκατοντάδες αντιπρόσωποι του παραμυθιού, νυν και τέως εστεμμένοι σε ένα σχήμα οξύμωρο, θα έρθουν στην κηδεία ενός κοινού θνητού και θα τον συνοδεύσουν σε ένα καμένο, άθλιο Τατόϊ που η πάντα καθυστερημένη

πολιτεία προσπάθησε με πασαλείματα να κάνει υποφερτά βατό, αφού τόσα χρόνια το είχε αφήσει στο έλεος ερήμωσης, φωτιάς και καιρικών συνθηκών.

Ο θάνατος του Κωνσταντίνου

Ο θάνατος του Κωνσταντίνου συγκίνησε τις γερασμένες, ευαίσθητες λαϊκές ψυχές που από τη ζωή τους είχε διαβεί χρόνια πολλά το παραμύθι της μοναρχίας. Η κηδεία του συγκίνησε και τα αρπακτικά όρνια της ταχαριστεράς, που έκαναν κρα για σπασμένα πεζοδρόμια, θρυμματισμένες βιτρίνες και καμένες πόλεις. Σαν στιγμιαίος καφές σερβιρίστηκαν από τα ΜΜΕ τα κίβδηλα περί πολιτειακού, η βεβιασμένη πειθώ του αφελούς ότι δήθεν η χώρα κινδυνεύει από ένα νεκρό πρώην.

Πιστεύω ότι με αυτό το κριτήριο (και όχι με τον ευτελή πόθο ικανοποίησης του Κέντρου, αφού άλλωστε τέτοιο Κέντρο δεν υπάρχει πια) ο Κυριάκος αποφάσισε πως ο Κωνσταντίνος δεν υπήρξε ηγέτης, δεν υπήρξε Ολυμπιονίκης, το παραμύθι δεν υπήρξε ποτέ.

Μια λύση «καταπραϋντική» και αντιπυρετική, σε μέρες που σπανίζουν τα αντιβιοτικά, μια λύση που όμως θυμίζει το ελληνικό μας κουσούρι να

σπρώχνουμε τα σκουπίδια κάτω από την κουρελού και πάπαλα, όλα τελείωσαν καλά.

Και το οξύμωρο να γιγαντώνεται όταν στην κουρελού προστίθενται πλουμιστά κεντήματα, αντιπρόεδροι, υπουργοί με κομματικά «ελευθέρας,» μαύρες λιμουζίνες και χιλιάδες αστυνομικοί να φυλάνε τους σταρ του παραμυθιού, μπας και γίνει καμιά στραβή και μας ξεφωνίζουν τα ξένα media και να πανηγυρίζει ο Ερντογάν που, χωρίς αμφιβολία, έχει στείλει ήδη πολλά καθάρματα της μυστικής του αστυνομίας να παρατηρούν όσα έπονται.

Όλα εκείνα τα χρόνια που έβλεπα τον Κωνσταντίνο να τραβιέται στα δικαστήρια, να παίρνει τα εκατομμύρια που του επιδικάστηκαν για την παράνομη κατάσχεση της περιουσίας του, να κλαίει για τις νίκες των Ολυμπιονικών μας, να λέει ότι είναι Έλληνας ενάντια στο πείσμα τόσων διαφορετικών κυβερνήσεων, να μην αφήνει ούτε μια ισχνή αμφιβολία ότι δεν ήταν πια ο νεανικός αλαζονικός εαυτός του αλλά ένας ειλικρινώς ημέτερος, καλοκάγαθος άνθρωπος, ένας Έλληνας που πονούσε... την πατρίδα που τον πονούσε.

Και γι' αυτόν το παραμύθι είχε τελειώσει, και εκείνος είχε μάθει ότι δεν υπάρχει Σάντα Κλάους,

αλλά ποτέ δεν είχε αποφασίσει οριστικά και αμετάκλητα ότι του είχε τελειώσει η Ελλάδα.

Είμαι σίγουρος μάλιστα πως αν τα πράγματα είχαν γίνει λίγο διαφορετικά, δηλαδή αν όσο ήταν ζωντανός και με ικανότητα απόφασης, του έλεγαν «έχουμε ένα δίλημμα, να σε κηδέψουμε ως πρώην ηγέτη με κίνδυνο να βγουν οι ταχαριστεροί και να κάψουν την πόλη ή ως ιδιώτη και χωρίς άλλο ρίσκο» ο Έλληνας μέσα του, χωρίς να παλεύει η συνείδηση με τον εγωισμό, θα έλεγε «χέστε τους τίτλους, κηδέψτε με με όποιο τρόπο δεν έχει κόστος για την Ελλάδα».Κι αυτό θα ήταν το ιδανικό τέλος για το παραμύθι.Δυστυχώς ιδανικό τέλος έχουν μόνο τα άλλα παραμύθια, αυτά που λέμε στα παιδιά μας και που, γενιά μετά από γενιά, ενώ θεριεύει η δυσπιστία στις παιδικές ηλικίες, οι αθώες ψυχές, όσο τις αφήνουμε να είναι αθώες, τα παραμύθια τα λατρεύουν. Και τα πιστεύουν.

ΝΙΚΟΣ ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ 15/01/2023 13:13

Παρουσίαση κειμένου Ο Συλλέκτης 15/1/2023